

Det forekommer mig at være ganske naturligt, at Folkethingets Flertal staar paa det Standpunkt, det har staaet paa gennem en lang Række af Aar, indtil det ser, at der fra anden Side vises nogen Imøbetkommen. Vi have baade udtalt og i Gjærningen viist, at vi ere villige til at komme imøde, naar man stiller et Tilbud fra anden Side. Vi have saaledes subsidiært kunnet tiltræde det Forslag, som det ærede Medlem for Maribo Amts 2den Valgkreds (Lund) har stillet, og det forekommer mig at være et Vidnesbyrd om, at vi have været villige til at strække os et Stykke. Havde den høitærede Minister antydet noget Forslag for os i Udvalget, antager jeg det ikke for usandsynligt, at det var blevet mødt med Villie, og det hørte vistnok ikke til Umulighederne, at der da kunde været opnaaet idetmindste en Tilnærmelse mellem den ærede Minister og dette Things Flertal. Den høitærede Minister sagde igaar, at han jo i Begyndelsen af sin Ministertid havde søgt at faae denne Sag ordnet ved Lov, men at det var strandet i Landsthinget, og det er ganske vist, at det ikke var nogen blid Skjæbne, som den ærede Ministers Forslag mødte i det andet Thing; men det er jo eengang. Ministrenes Opgave efter vor Forsfatning at søge at udjevne Forskjellen mellem Thingene, at mægde derimellem, og det ser jeg ikke, at den høitærede Minister hidtil har forsøgt paa dette Omraade. Den ærede Minister blev mærkelig tidlig træt af at forsøge en Ordning ad Lovgivningsveien og nøiedes med at søge Sagen ordnet administrativt paa egen Haand. Naa, det er Noget, som man ikke kan forundre sig over; thi vi ere jo i andre Forhold, for Exempel paa Præstelønningernes Omraade, ogsaa kjendte med, at den ærede Minister har en vis Tilbøjelighed til at søge saadanne Sager ordnede paa egen Haand. Vi behøve blot at tænke paa den Maade, hvorpaa den høitærede Minister har forsøgt paa at forandre Præstelønningerne ved at klippe fra de større Præsteskald. Jeg tvivler imidlertid ikke om, som jeg sagde igaar, at den ærede Minister ved disse Forsøg, han administrativt har gjort, har gjort sit Allerbedste for at følge den gylbne Regel, som han gav, at det nemlig gjaldt om at finde den rette Mand til det rette Sted. Det er en overordentlig rigtig Regel, som vi vistnok alle kunne være enige om; men det store Spørgsmaal

er, om det er muligt for den enkelte Mand at gennemføre denne Regel blot nogenlunde. Dertil vilde høre et overordentligt Kjendskab til Personer og stedlige Forhold, et saadant Kjendskab, som man med al Respekt for den nuværende ærede Kultusminister dog neppe kan tiltro nogen enkelt Mand. Skulde Embederne besættes paa den Maade, som den ærede Kultusminister har besat dem paa i den senere Tid, kommer det Hele til at bero paa Ministerens Skjøn, det være nu mere eller mindre begrundet, og det kan ikke være Andet, end at det maaskee komme til at faae et stærkt Stær af Vilkaarlighed. Den ærede Minister mente, at Embedspligten i saadanne Forhold vilde have langt mere at betyde end den personlige Interessertthed i Sagen, og jeg skal indrømme, at Embedspligten kan have overordentlig Meget at sige, især naar det gjælder om en samvittighedsfuld Udførelse af bestemte Regler; men i dette Forhold, hvor der er Tale om Forholdet mellem Præst og Menighed, er Sagen af en saa personlig Art, at jeg ikke kan tro Andet, end at den Menighed, som er personlig interesseret i, hvem den skal faae til Præst, vil have en alvorligere Følelse af Sagen end den Minister, som kun ledes af sin aldeles upersonlige Embedspligt. Den høitærede Minister indvendte mod at give Menighederne Valgret, at man paa den Maade ikke kunde sørge nogenlunde ligelig for de forskjellige Retninger, der ere i Folkekirken, og den ærede Minister sagde som Noget, han mente maatte gjøre et særligt Indtryk paa mig, at f. Ex. Grundtvigianerne paa den Maade ville have vanskeligt ved at komme an i Kjøbenhavn. Jeg vil dertil svare, at jeg tror, at jeg har ligesaa stor Interesse for Grundtvigianerne som den ærede Minister, men jeg vilde dog ikke af Hensyn til dem paa nogen Maade gjøre nogen Uretfærdighed mod Menighedernes Flertal rundt omkring i Landet, og det vilde det efter min Mening være, naar man ikke vilde give dem Ret til at bestemme, hvem de skulde have til deres Præst. Desuden, vil Kirkebestyrelsen endelig tage sig varmt af Grundtvigianerne i Kjøbenhavn, hvad den, som bekendt, hidtil ikke har gjort, idetmindste ikke efter nogen større Maalestok — der kan maaskee nævnes et Exempel fra den allersidste Tid, men ellers tror jeg ikke, at man kan paastaa, at Kirkebestyrelsen i nogen særlig Grad har taget sig af Grundtvigianerne i Kjøbenhavn